

Endregethella James
Jesser
and his
new well be

J.B.

Jesser 1986 - 1992 James Kella

Endrödi Bella János
Drosselweg 14
7150 Backnang
Deutschland
Tel: 07191-69232

Fohász

Mi lesz velem,
ha behunyom szemem
és napával rapad az álom?

Mi lesz velem,
ha lezárít szemem
és napával rapad halálom?

Jé légy velem
én Istenem,
azon a szörnyű határon!

Jé légy velem
én Istenem,
Uram, Teremtőm, Barátom!
* 1986 szept 12.

Négy sorosok

A Hazát elhagyni sem
nem gyönyörűség,
akkor sem, ha mi odaköt
csupa keserűség!

*

Hideg Tavasz
esős Nyár,
újra itt van
az Ősz már!

*

"Munkácsy parafraíz" c. képlemhely

Kopog az őt crizmája,
lebeg az angyal szárnya,
ropog a szertya lángja,
remeg a betyár árnya.

Zokrog a rab madárban,
Zörög a kulcs a zárban,
Felsír a három árvai,
apjukat köhög várja!

- Ne félj, ha betyár volnál,
Oda a betyárkor más!
Csak vers és festmény van még,
meg néhány való's emlék.

* 1987 június

Újlászy Miklós néhai endrődi
brantorköltő'öz

Éltem hajnala
volt élted alkonya,
csak búcsúra nyújthattuk kezint.
Amdé így velem,
józatát völgyében
mindörökre barátok lesint!

1987 június

*
Négy soros

En nekem még eleven emlék
anni sokaknak már történelem.
De akkor is, ha öreg kort élnek
a halálom itt van már velem! 1987

*

Magya is már

Ki áll a drága nép elé,
és szelíd hangon mondókába kezd,
mihént a szent a madarakhoz.

Nem is hallani mit beszél,
mert oda kell figyelni, mihént mondja.
S miközben magára eszmél,
magya is már szárnyait bontja!

*

1987 okt 23.

Az Endrödi kiállításom elé

(Sz. F. nek)

Az emberfia úgy jön világra
mihént a színész porondra lép.
Nem tudja még a szerepét,
sírásra nyílik csak a szája.

Nyelvet kell tanulni előbb,
Ainde melyiket a renyeteg közül?
Jöttének mely anyja örül?
Mely népet szánt számára az ég?

És milyen szerep adatott neki?
Olyan mint azoké, hová tétetett?
Vagy idegen tájon kezdjen életet,
s jaját más nyelven nyögje ki?

Ngisson bár kétféle virágot az ég,
ha a Nemesítő ehéppen akarta!
A gyökérzet azonos alatta,
a fejsze is, mely denevérdába vág!

És mi lesz végül is a szerepe?
Ó, egyetlen óra, kijelöli azt!
Az olyan voltra emilyet tapaszt,
s mi nem igen, el lézen feledve!

És egyetlen óra jó kimenetelre
érdekében könyörgöm Uram!
S érdemimért elismerés ha van
ne tapadd meg is ne kísérjedj vele!
* 1987 okt. 12.

Ottlón a gyepen

Glauzát váltam magam a gyepen.
Fölöttem felhők tornyosultak.
Európát rajzoltak nekem,
s a látamon őseim vonultak.
* 1988 május

Messzi tájakról haza

A lázas nappalok között
mindig volt egy-egy emyhe éjszaka,
melyben a test lelértre vetődött,
megtérve messzi tájakról haza.

Így tér meg egyszer véglegesen,
élet napokból halál éjbe,
nem ismerve a nevedet sem,
ha nem vészték volna földébe.

* 1988 július 7.

Ó csak annyi... /Dallam: Kimegy az éjszakába.../

Ó csak annyi maradt volna
lová' b'öröndöm téve,
ajkam emigyen szöllatna:

Ime megjöttém végre!

A konyhának egyik sarka
avagy a kuckó mellé,
a padlásrajáró padka,
avagy a törődé vége.

De, loqzha a házban, nem lát
az udvaron lehetne,
annyi hely nekem hol' a fát
ságtam ezhoron rendre.

Ahol állnék mozdulatlan
esd'ben, sarban, szélben,
ígyelve a nyári katonák
ébed főzéshez egészen.

De, ha még ott sem, a bestnek
állhatnék lefűgéb'ben.

Hol földbe'isott bunkernék
helye volt 44-ben...

Hol föld alatt dideregtünk
amíg a nap katalnak,
tűzzel játszottak fölöttünk...
Mi mentünk, s'ök maradtak!

De ha a kertben sem lehet
legalább az utcába,
engedjétek be engemet,
hogy megszűnjen éperfára!
melyről a ház udvarába
látta a furcsa vendég,
és onnan már nem sokára
a temetőbe mennék...

*

1988 július 4

A vadgalambhoz / Dallam: ö, én szivem... /

Csak a vadgalamb ne bígna
ig, nyáron reppelente
vagy a szivem ne tánuilta
volna meg mit jelent e
dal a hívő jó anyától,
mely szelíd erősséggel
a világ raján átlobog
vörös bitást karokkal.

Hová hívsz, te édesanya
bigo galamb képében?

Oda már a régi tanya,
májad is nagyon régen!

Hívsz e te az új-Hazából
vissza az ó-Hazába?

Avagy a hívősd már szól
ama örök-Hazába?

|| Csatk a vadgalamb ne bígná,
dalát nyár reppelében,
avagy a szivem ne tudná
a jelentését nekem! ||

* 1988 július 5

Angyalom /Dallam: Mi a virágnak élle...

Angyalom, szólj valamit,
én majd szólok szívedet!
Diktáld nekem szavaid,
nyisd szélre szájad!
Angyalom, szólj valamit,
szavak csodáhe'jét!
Mondd a szavak szavait,
mit ember soha még!

Angyalom, szólj valamit,
néhány szóra kérlek.
Nyisd szélre ajkaid,
én hallgatlak téged.
- Nem szólsz, csak bizva nézel,
mint aki szólni fél...
Fel kell lát fogni ésszel:
az angyal nem beszél!

De ki lényével figyel,
ért e hallgatásból.
Csenddel társalog, kivel
ez már egyszer-máskor...
Angyalom maradj velem,
mint testben a lélek.
Szavaid én fel-lelem
& heh'etted beszélek!

* . 1988 augusztus

Aranyudl is drágább / Bibónatra hajlik... /

Aranyam boziss meg nehem,
te is apám, szepeny,
hogz gondot sok évenen
raktam reátok én

En jartam iskolába,
ti élet iskolait,
jartatok megalazva,
betegen, haláliz.

En késtem, kiuteltém,
már, már a véretek,
és ti adtatok menten
az egyetlen életet!

Hittém, magosa éret,
s mit adtatok nehem,
egyszer, ha leszétek,
vissza fizethetem...

Vissza én majd eg napon
aranyat eleget,
és be aranyozhatom
a két jó öreget!

... Nem is rég ottlón jartam,
magam is öregeu...
a háza rataldaltam,
de a szülőkne nem.

Sok kint a temetőben,
jó szüleimholtan,
kaplatták vissza fölem,
mivel adós voltam!

Sirjaitra aranyudl
drágább gyöngzárpor lüillt,
amitől a holdsugár
ragzogni meptamilt!

* 1988 okt. 3.

Erőt, esőt, napot /Dallam: Ismerem ez hársat./

Minden egyes versem
írom mint utolsót.
Honnan is tudnám én,
ha az lesz, hogy az volt?

Vasok tudatában
Sorsomnak tudatlan,
mi ők és utódok
sorához kötve van.

- Lehetnék akárki,
lézengő élve hárs,
olyan fényretörő
jó erős vadhajta ...

Amde én csak termő,
törékeny ág vasok.
Adjon a **T**eremtő
erőt, esőt, napot!
* 1989 III.

És a tornyok mind lebillen /Dallam: Csillagokkal fémes égen/

Hanyat feridtem a mezőn,
álmodozón, révedezőn,
nézve gomolygó felliőket,
|| mepannyi, kéjjelgő nőket! ||

Mint táncolnar, körsülnet,
S mindegyre felliőket szülnet!
És a felliők harcra kelnek,
|| holt felliőkön mevetelnek! ||

Vér szájától megvadulnar,
falut s városokat dúlnak!
S a felhővők ontják egyre,
|| zúgásukat fegyverbe! ||

Sök meg futnak, torzjosulnar
|| is a torzjok mind leluillnar! ||

*

1889 III. 23.

Hej pedig / Dallem: Gyászban kifosztva... /
A fogai, melyekkel rágott
nehem, hiszedet nem menyeret,
korán kiülletar, a családot
önfeláldozón védte meg!
Háború sötét éveiben,
font, sött, varrt kabátot nehem!
Hámporok süttogta éjjelében:
„Most sepiés edes Istenem!”

Mikor asztali imát mondturn,
sírásra ő miért faradt?
Ma már tudom, mert sohan voltturn,
de enni alig, loqz akadt!
- Mezt templomba járt kirölgözték,
mások mögölgöztar rajta:
„Mire jö az, ha üres az ég?”
De ő réginödi fajta!

2X { Hej, pedig, loqz táncolt, loqz dalolt,
kezét magasra emelve,
arca oly szép is fiatal volt,
ma is büszke vagyok erre!

* 1889 apr. 10.

Körösöm, Körösöm / Dallam: Két koporsó áll itt.. /

Körösöm, Körösöm, miért is gondoltál,
hog az ifjak közül kettőt választottál?
Kiszemeltél kettőt, vasárnap maadna,
ceddelül benned iszkáló halakna?

Avaz, áldozatul, a napas egekhez?
Vaz, engesztelésül (pogány Istenehez)?
- Mert ez a két ifjú templomba indult el =
eg, Istent imádni, Jézussal, szentekkel!

Nem a kövek s vizek mellé jár már a nép
áldozni s imádni a pogány Istent!
Am ez a két ifjú, templom utról lépett,
aki, ki is tudhatná megmondani, miért?

Minő váz, szakadt fel keblükben az napon,
mikor réppel illat szállt be az ablakon?
Elhozta a szellő a Körös illatát
s a Napnak leve is csalogatóra vált.

Fűzfa árnyékába rakták ruháikat,
Szépeket mit anya, csak vasárnapon ad!
Csupaszon ugrottak ök a Körösbe hát,
nem hallották már a harang hívó szavát!

A Körös vizének hűs ölelésében,
litték mind a ketten, fenn vannak az égben!
Ficánkolta szilaj vizi kedvükben,
mint akik érzik, hogy még egyszer s fölé nem!

Körös is ficándrott, vonzott, sodrott árja,
mint aki azt felsőbb parancsra csinálja!
Ami még volt kezdve, véget öhajtott már...
S lett a Körös medre áldozati oltár!

„Még az Úr liázában az igét hirdették,
már sodorta a víz, két ifjú holtestet!
S vitte őket vitte, két napot s két éjjet.
Ki tudja hol jartak ott lenn a víz melléi.”

S így szólt a két anya: Körösöm, Körösöm,
édes magzatomat liába kesesem!
Édes magzatomat, liába kesesem,
így szólt a két anya és sirt keservesen!

Sirt a két apa is, s testvéreket, rokonok,
jajveszedelemesien teltek éjjet s napok!
„Amíg a lesújtott szivű jó szülőknél,
tegnap végre a víz visszakapta őket.”

— Így szól a költő is: Körösöm, Körösöm!
vizeidet itta hajdan minden ösöm.
Azzal szeszödtették magukat e tájra.
Ne pusztítson mindet vizeidnek árja!

* 1989 apr. 15

(Az aláírott verssorokat
Ujváry Erika búcsúztató-
jából vettem át.)

Jalósa'pudl is foghatóbb / dallam: Szűzanyám tied akarok lenni...

Körösparton andalogni jártam,
emyle szello' fodrozta vizet.
Alkony szineket terelt hosszidban,
mit pazarlón árasztott az ég!

Nem volt mi a nyugalmat sértette,
füzek köze' pulisán hullt az árny,
a lédrem is beolvadt a csudbe,
gondjaim elhalasztott valahány...

Babonás illatot le'legeztem,
amit ontott viz ei vadvirág.
Minden lépés után igaz érezttem,
közelebb egy boldogabb világ!

- Mint ha lepedű' lúnja pendülne,
ott, hol megrepedt és piciny ág,
és már is egy zeneharra' növe,
fűzfák ontottak melódiát...

A'm a zene egyre komorabb lett,
mint tünt fémver után már az ég.
A Körös vize is megrepedt
& már hullámait csapodta sret!

És a víz egyre csak növeredett,
vihar támadt, lombot szarpatott...
Sötét felhők lepték el az eget,
közük a Hold izzón várpatott!

És a Körös kitört a medre'ből,
zúgva árasztott ez már után,
lapályt, partot, gátat mindenestől,
házakat & templomot is talán!

Allatokkal tell meg az éjszara,
fuldokolva víztar lefelé,
emberek álmából feliasztva,
víztar s nem egy halálát lelé!

Dögre dög, búzre búz torzossá itt!
Törött tutaj szögül el amott,
jobbra az ár síró gyermekét vitt,
balra egy sereg úsró halott!

— Nem tudom, meddig tartott az álom,
mely valószínű is foghatóbb!
Jele-oda dobálva az ágyon,
végül is felébredni hagyott.

Körös vize párón, lepedőn,
ingem, gatyám minden csurom víz!
Csomóba tapad hajam a főnön,
arcomon, melyemen Körös íz!

Annnyi vizet izzadtam az éjjel,
amennyit nyeltem fuldokolva,
amikor a Körös jege széjjel
tört alattam kicsi koromban!

*

1989 ápr. 17.

Bocsa'ss mef / Daltam: Gillaqokhal feinges egen...)

Azon kell most töprengnem,
mivel a halállinét veszem
ezik jó ismerősömnek,
:|| hogy mikor is láttam őtet? ||:

Mit beszéltek utoljára?
Gondolkozom, mef - megállva ---
és suttogom már is nyomban =
:|| Erdős, mily nagyra iqr van! ||:

Nem tört rám kérdésekkel,
tegnapelőtt, mint letekkel,
hogz is tudott olyan lenni
:|| mint lát nem is derül semmi? ||:

Ugy tett mint ha már nem lenne,
semminet többé értelmé
s lenne gondban elmerülve ...
:|| engem e miatt kerülve! ||:

Ugy sőtálva kedvesével,
lát és hall ő' épp' ezert nem =
Kettőjükrön kívül minsen
:|| e világon már senki sem! ||:

Pedig láttam, hogz észre vettem,
bizonytalan belekezdtem,
fünödve ez módosra,
:|| hogz a kezét felemelve! ||:

De leereskedett kére,
mint ha azon szégyenkezne,
hogy ő már minden egyedül =
=|| Fülebe halál bepedül! || =

Méit, hogy arbor ott lepattan,
én őt meg nem szólítottam?
Méit nem próbáltam inteni?
:|| Jettem mint hai nem ismeri! ||:

É miatt hát most engemet
furdal a lelkiismeret!
Gyáva voltam, már belátom...
:|| Bocráss meg nezem barátság! ||:

X 1989 apr. 21.
Mélytengeri világ (Kollektív tudatalattiság)
(Dallam = Gyarló földi ember...)

Mélyvilág tud tegezt
fenekeig kavarni,
mélyvízi csodákat
felszínre zavarni?

Mint az ember meg
ereddig nem látott,
melyvilág tárja fel
azt a másvilágot?

Ninzen olyan erő!
mics, méit nem is lelet,
mi örök titkokat
halandókat felfed,

mi felszínre hozná
a rejtett kincseket,
s fogjuk ejtethet az
ősi Istenelet.

Ohjat auni ott van
ember soha nem lát,
elzárja előle
a mélyvízi világot.

Ott a nyomán az út,
ki onnan szabadul,
pusztító önnapát
felrobban mint gránát!

S az ki innen hamar
oda jutni akar,
a vízben ott alul
már is összelapul!

- Jaj hát titor marad
fenti a víz alatt
s a lenti idefenn
marad ismeretlen!

- A törvény határt szab,
amit tisztelni kell:
két helyen nem szabad,
hogy eljen az ember!

Te csak felfoghatod
az irányítást
ama világból mely
magához nem enged.

2x { Es ha ez irányítást
a lefedte hatol
kinsek böl néhamat
magadhoz mondhatol!

* 1989 május 3.

Pávatoll / Dallam: Intam ez levelet a csodás nap

Pávatoll hull erdei pártira,
Pávatoll száll ott a mórira.
Teremtésüket ő mennyi szikra,
lobbantja nap mint nap lángjaira.

Mily csodálatos egy világ ez,
mindön meglevő jövendőt nemez!
És tette által lesz ~~sz~~^a harmadik,
akiben szintén nemző sárz larik!

Jaj, újul meg mindegyre az élet:
Ez élete, az már halálé lett.

Az ezedi mint ha örök lenne,
mert örök tűzek lobognak benne!

Pávatoll hull erdei pártira,
jaj, mi lehet hullásának titka?
Mi vegett ez? jaj, én nem is tudom!
Pávatoll, remegek... Misztérium!

* 1989 május 10.

Valóság nál is drágább

A valóság pusztul, tönkremegy,
ha nincs benneink a képlete,
de ha van akkor egyre megy,
ha elmúlt is az élete.

A mesebe illő valóság
meghal, de marad a mese,
ami a valóság nál is drágább,
ha van szerelmese!

* 1989 május 5.

A világ és te / Daltam: Ne vess meg engem Islen anyja...

Ha néked adják a világot
hamar nem lesz az már tied;
Ördögbiibliával eljátszod,
vagy elcsereled másiként,
vagy belezavarodsz a sokba,
nem tudva mi lenne elég!
Kapaszkodsz erre magasabbra,
s megöl nem velt parányi vég.

Kinsehet nem vihetsz magaddal
sem rampot, sem jó lírnevet.
Fejfádon néhány más szavakkal
vissza kell hagynod a neved!

Ezen emléket néhány évig
még aki ismer és szeret,
ők is elfognak, öröklétig
túlélni senkit nem lehet!

2x { Mi az mi mégis csak reményt ad,
hogy meg ne rendüljön szived?
Becrily meg mindent, s intrig magad,
világe' vagy, nem az tied!
x 1989 május 11

Koldusbotra jutva / Daltam: A boldogságnak titka

Az élet csalárd játék
amire megteszi
utolsó fillérjét is
|| remélve mindentü. ||

Aki nyer nyeréséget
ijtetve haldorra
remélve, hogy a pénzét
|| majd meg sokszorozza. ||

Jau aki megismerint meg
többször egymásután,
veszíteni csak egyszer
:|| lehet ezen nyúdn. ||:

Lesz jómódú s diszgardaf
kinek hatalom is
jutott szerencse mellé
:|| hogy megtelje azt is. ||:

S lesz élet-halál ura,
kinek a földi jó,
már csak a dűshálásra
:|| is eldöbni való! ||:

Nő hatalma s vagyon,
eleendő, hiszi
melyent az öröklétet
:|| magánát megveszi. ||:

Építet templomokat
s házat szeccnyelvet,
nevet imába fogja
:|| már sok szép gyermek. ||:

De kiter az ima szál,
lát is tud mindent az,
fel van jelezve annál
:|| minden hála s panasz. ||:

S lebillnat a templomok,
leégnek a házak!
maga is ott tántorog
:|| s vele az alázat. ||:

Mert holdis bátra jutva
mics már mit megtenni,
ha lenne is szerencse,
:|| nem jön sejiteni... ||:

Nem tudja róla senki
miféle mifajta...
néha ha elmeséli,
:|| csak nevetni rajta! ||:

*
1989 május 26.

A fák példája / dallam: Bewegtem földi pázám...

Buja Javasz
mire jó az,
virágot mitni süntelen?
Azért talán,
hogy éjszakai
abban a sziv reír legyen?

Virágos ág
az ifjúság
veszedelmét példára =
Mind neptenem?
Lehetetlen!
a virág már tépi, názza!

Gyümölcsök se
érnek mind be =
bedinják egymást ha nőnek!
ötven közül
harminc közül
még egyetlen is zöldek.

Ja lúszra már
már veszel jár:
Férfi, madár és jégeső!

Talán lehet
megmenthetett
leéréshez a "Ternető"!

* 1989 május 29.

Nemzöm elmenőben /Dallam: Gyöngye terem.../

Temetik édesapámat
ebben az órában,
Enyem fojtogat a bánat
erdői lomblyban.

Tán ezer kilométer van
köztem s sírja között,
hova e sötét órában
apám elhőltözött.

Akad e₃ magas fa talán
ebben az erdőben,
mehről nélecsper láthatnám
nemzöm elmenőben?

Fa legyen feizkelő madár
ért már enyem s menten,
csaphod rikoltva is felszáll,
sötét mint a lellem!

1989 július 1.

*
Hangya Pista /Dallam: Már ane' sötét madárként.../

Világ, amelybe születtem
oda van nyomtalanul.
Már a birmondók sem igen
tudhatnák szólni arról.

Megkérdenez fiúvet is fát,
állatot embereket.
Láttátok e Hangya Pistát,
ugyan hova lehetett?

Hovatovább felévszórásad
óta már nem láttam őt.
Őt, ki járta az utcákat
de'lutan és de'lelőtt.

Szép és magas leány volt ő,
őzön alföldi gyermek,
akivel ez emberöltő
indulata öngyep.

Egy reményben volt ő ördög
s annál ez azon napon.
Az, ha garatra felöntött,
és, ha nem volt alralóm.

Amikor annálreint járta
végig ő az utcákat,
csak jókedvet hozott látra,
s rivelelől tünt a bánat.

De ha ördögként rohangált
házról-házig ordítva,
akkor mindenki meplátrált
és a házat beemkta.

Csak a mi ajtónk volt nyitva,
Zár azon tán nem is volt!
S berontott ez napon Pista
s már a tornácra tombolt =

"Rettegjetek, rettegjetek!
mepölök ma mindent,
öröpet, zeneket
az angyalok Istent!"

- Édesanyám horralépett =

"Mi bajod Pista fiam?
Mely fájdalom zótör téged?
mond, hogy teveled mi van?"

S az ki tanija lehetett
e rövid jelenetnek,
s róla annak engedtetett
arról, mi követhetett =

Az ördögnek csif pofája
anzalarcra változott,
s ajkán könnyeinek árja
mosollyal találkozt.

"Viktór' nénem" szólalt eszraj-
"lőtje ezt az akácfa?
Nemem rá gondolni is fáj,
hogy nem látom virágát,
mert tudja meg, hogy amire
ki virágozik ez a fa,
csak a sírom göröngyre
juthat el az illata!"

S akkor Pista beleköpött
kinyitott tengerébe...
S e tenger emlékeztetett
Krisztus Urunk sebére!

S ez napon ki virágozott
az említett akácfa,
melyről ez sohor virágot
vittem Pista síjára!

*

1989 július 6.

03 nap e délután / Dallam: Két hónappal
habarótam túl...

Érett formái asszonytest
néhol még kislányos,
máshol viszont öreges,
mit az idő ölbevesz
elvirul talán most! ||

Ne siess, időzz még el
03 nap e délután!
hisz árnyak forró fényel,
illatok emyle széllel
|| kergetőznek csupán! ||

Gondolj krislánykorodra,
minden szélységet
feleséttel ~~lobogva~~ dollogva
& lelkesedttel lobogva
|| S elánc az épig ért! ||

S im most az emlékezés
fellelőid elűzte,
sükrát sör sremedbe és
ajkadon a nevetés
|| az időt lepyörte! ||

X 1989 augusztus 10

Ambrús

Dallam: Erdősrelek sátoroznak
az oláh cigányok....

Kisiműl a cigánytelep
fogynak a cigányok,
hova lettek a felvőttek,
szereket ei jányok?

Csak néhány vén, néhány beteg
ül a putri előtt,
ant is purtilás vette meg,
teto eifal ledölt.

Más kisiműlt putrik pedig
már romokban állnak
tetejen tyúkok kergetik
és mást s kaspingálnak.

Ambrús is házat épített
a falu közepén,
nem járkal már beherített
kertjében a telén!

Megcsodálják, mily takaros
his ház ei a lakás
redőny felhúzó-ablakos
erkély s fürdőszobás!

Ambrus, neje sa bereber
bűsbűb is rá nagyon =
kőnyökölve nézegetnek
mi s be az ablakon.

Puha agyon, mint angyalok
alussza a család,
míg a Hold égen aundalog
által az éjszarát.

Csak Ambrusnak a szemére
nem jön soha álom!
fekszik esteről-estére
álmatlan az agyon.

Sovány, farad ha dolgozik
s hangulata borús,
míg a család nyiladonik
hervadozik Ambrus.

Doktor a baját nem leli,
de azt tanácsolja,
járjon haza ha teheti
a cigányvárosba.

Beteg anyja s örege
mellé felvidjön le,
talán álmost visszakapja
s nem lesz olyan zöngye.

Ettől kezdve Ambrus mint egy
hazajáró lélek
este otthonról haza megy,
s másnap reggel tér meg.

Hegedűtokban hispárna,
had ligjék a népek,
Ambrus a bálákat járja
miként a zene'szek.

Előbb mondják: „mily enyhe,
csontja is bilátszik!”
- s hozzászokik; s szépny feje
sokat éjszarázik!

Később mondják: „mily szép keret
lett megint az arca!
hozzisne, járól eleget
ig stimul a kassza!”

1990
III. 22.

Vén ember és a virágok

Vén ember sétál
virágos kertben
még is meg-megáll
virágközelben.

Miként méhesre
szedi a mézet,
fal a két szemé
gyönyörűséget.

Nyúl a bimbóhoz,
virághelyhez,
jó érzést okoz
az is mint emez.

Bársomrok, selemet,
íz, illatok,
szinek, szerelmek
kínálkoznak ott.

Pihesön síolna =
"Nőnek az áruját,
Feléd hajolna
a virágosálat.

Nézz ékességet,
tapints harmatot,
szopj édességet,
szapoly illatot! "

Pihesön síolna:
"Nőnek az áruját.
Vén ember holnap
halva találta.

* 1990 július 1.

Tanrok / Daltam: Endröd falu nem messze

Kis körösön, forró nyáron
voltam én a kaszárnyában,
főiskolai diák - hadban
12 emberrel szörötven hadban.

Telen volt még néhány komám
akikkel a főiskolán,
Szegeden ez szakra jöttünk,
pijáltunk de nem hajítottuk.

Am de ott a honvédségnél
volt kávé s fekete kenyér.
Volt leves is a csajhában
s porró a csajka aljában!

Szerecsénre festők lévén
Fodor Józsa komám is én,
megrendelést kaptuk menten
& lophattuk a napot ketten:

A g₂ alakuló tanteremmel
falára képer kellenet =
Miként halad jobbra, balra
a tank, festették a falra.

Miként meg a völgybe, hegyre,
pincélgettük mi azt egyre,
& hozzá sörveget & nieg₂ most,
használati utasítást.

- Láttam én lánctalpasokat
még gyerekként égni sokat;
Droz némettel ütözött
Endröd & Gyoma közre közt!

Emberei szemé' éget,
csontot mutató az égnet,
kiket négyil eltemettek
& tankok játékaink lettek!

Megismertem sinját, binját
a tank anatómiáját,
festeni is könnyűszerrel
tudtam, akár könnyű szemmel.

- Két hónap még el sem tellett,
Szepeden a Tisza felett,
hidon tankok diibörögtek!
Talán a falról lejöttek?

Jap amarak gyerek korból
támadtak fel halott porból?
tantva Pestre valahányan
holdas magyar éjszakában!

Pestre menni? jaj, mi'vegett?

Pesten a tankok elégnék!

Ember is mind, ki lemmik vil!

S ez verem hazamba kerül!

* 1990 július 5.

Ma 18 éve

Vitt a vonat villámgyorsan
német, osztrák határon át.

Magyar földön komótosan =
meg ne előzrem a halált!

Meg, hogy lassabban terüljön
előttem ki a Rónaság,
is hogy leszálljon, felüljön
az a pusztai sokaság.

Az aszák srapát hozta mind!
Szerzett bort, rekedt hangokat,
az izradság sós ízeit,
zsiros hájsimitásokat!

Órámon megállt az idő,
elfelejtettem felhívni.

Egy sittal több a temető:

anyámhoz jövek, búcsúzni.

* 1990 július 9.

Négy soros

Kenyérszelettel inderékben

a fának tetejébe mászni,

hol finom epreből elég van,

nap mint nap megvacsorázni.

* 1990 július 30.

Kiüzetés a paradicsomból

Bádoghanta tele virral:
Még volt a lián egész éjjel
mint félig tele, netán viresen ...
Anyám süttette piros-barna
kenyer vásonba csavarva,
örökdöft, ne eljűnr ehesen.

S mialatt a kertben érter
gyümölcsök is föreléhek,
aludtuk álunka' edesen.

S lelkiinkre a srenter a falon
virgáztak éjt is nappalon;
nem kellelt apódni értesen.

Növekedtem mint a virágok
azzá, ki szept tenni vázott,
bizakodon, epeérsegesen.
Amde tankok, repülőgépet
szálltak meg e szelid vidéket
S idegen katonák értesen!

Akkor állt fejére a világ
és verte el Isten a fiát!
ezúttal megint tévesen.

* 1990 július 31

Négyesoros

Nyar van.

Mesitláb megér a sárban.

Jól van;

holnap majd megint a porban.

* 1991 III.

Nejemhez

Jönöm hozzád messziről kellett:
Nyugattól messze volt kelet.
Győlt az út, szakasztott árok,
akadályoztak határok.

És amikor megérkeztem,
az életet előről kezdtem,
nyelvet s mindent újra tanulni
kellett s a múltat hátrátni.

Nem is volt abban semmi szépség,
amikor rámszarradt a kétség!
Napányszat, fel ki emel,
hogz gondjait - bajait mondja el?

De te kezéd, kezembbe tetted,
reményeimet élesztgetted.
S mosolyod oly sokat ígért,
nerem az élethez feléit!

És az ígéret valóság lett =
33 év egymás mellett
telt el és adná bár az ég,
hogz telne ugyanennyi még!
* 1991 febr. 1.

Atlépni az időhatáron

Százévi szívtelenséggel
százezerrel lelértaradtam.
Nyargalni így, csak olyan tud,
aki már önmagáért fut.

Bezzint ueri, és gázra bele!
a nyomavesztett múlt fele!
Elhagyva minden tetővázot
előzött autóm, szinte gázolt!

meg kell találni mindenáron
ama további harminchárom
évet! amit ifjúkorban
vesztettem el Magyar-Honban!

— De az idő ott is haladt...
Gyerekek felnőtt lett az alatt
s a régi felnőtteket pedig
eltemették, vagy most temetik!

Miértba jutni így nem lehet,
csak így, ha az emlékezet,
fantázia és az álom
lép át velünk időhatáron!

* 1891 III-14.

Allamfők, politikusok

Allamfők, politikusok,
ti erényekben laikusok,
töletek e téren többet ér,
ki minden kicsimába léte.

Allamfők s politikusok,
ti mindenben vagy okosok,
könyvek vannak veletek tele,
de s ravatornát minden hitelé!

Allamfők s politikusok,
belőletek már tettek is sor!
Ti jóban nemát, süketek,
tanuljator becsületet!

* 1891 IV-17

Négyperes

Ó, csak annyira lélek
amennyit az értelem felkarol.
S ha már nem karolja, félek
messze elhőborol.

* 1891 május

Pálforduló

Be kell látnom most már magamra is
minden kénszer és erőszak nélkül,
mit jónak tudtam, az volt a hamis
& mit elítéltem, az lett a jó végül!

Mert üldöztem a keresztényeket
teli gyűlölettel, elvárultam,
és magam szabtam meg a tényleget,
mint földi hatalmaktól megtanultam:
hogy üsd, vágd, aki nem közeled való,
aki másként gondolkozik, másként érez!
mert mindlunt csak az lehet a jó
amit a mi kezünk visz végre véghez!

— Am egy napon megláttam a Fejst!
Hallottam hangját, engem szólított!
Láttam zuhanni Saulust szecényt
és felkelni Pálként, látón őt lepott!

És büntudattal, önváddal vadul
fogtam hozzá nékem jóva tenni.
Nem volt velém, mert velem volt az Úr.
Nehez csak volt a rosszat felejteni.

* 1991 június 10.

Négy soros

Öreg barátok vasárnap
söhrátozva sétálnak,
hogy mint mesén az állat
parjúkra találndának.
* 1991 június

Az a világosság

Acéltantrók éjtel
villamos éj alatt
de az a világosság
Sértéretlen maradt!
Száz méterrel odébb
haltat fejeveser
ámde minajtunt meg
karcolás sem esett.

Kertiút bunkerjába
imádkozva sirtunt...
Mepörzött a drága
nem lett hörös sirtunt.

Ha a kertől szőlők
Szőlők meg virágok,
főzelékről is sok
"Cemo" gyümölcsfáról.

Ha a házról szőlők
Szőlők ház népeiről =
keserű is boldog
munkás életéről!

Ha az a világosság
s hiszket miénk volna
nem kéne semmi más
ez életben soha!
* 1991 júl. 17.

Ezen líráj magadhoz

Mert szőlői tudok drágák is szavakkal,
Ősök testáltak rám a mepörzést,
beszélgetek fákkal, madarakkal
és csillagokkal, hogy azok is értse,

hogy taníthatat énteni e nyelven,
taníthat szőlői ezen Goethe is,
és mielőtt végleg le kell tennem
ezen líráj magadhoz jó Uram te is!

* 1991 július 18.

A Nyár

Természe srökött immár a virág,
már ami le nem fagyott, le nem hűlt.
Nem kívánja, a verseny már elmúlt
túltenni egyik sem a másikát.

Az egykor légies bódjos lányka
most majd nem sránal mosan maga van.
Fiatal nő lett, látni hasa van,
oda színe s illatának árja.

És nap mint nap faróbb a nyerge nő,
mint nap mint nap fejlődik a gyümölcs.
Ne feltételez! mert a természet bölcs =
Lesz még viruló, jönehányzor ő!

* 1991 július 27

Egy magyarországi Párizsban

Mentem én a Szajna parton
hol rengeteg Szajna vapzon!
Tartottam is tőlük vapzon =
El ne vehék a talapom.

Mentem inkább a Louvrébe
és Mona-Lisa-hoz éne
bizsercett a szívem tája,
s kirökögött a Szajnája!

S mivel már leszállt az este,
mentem én a Gare de l'Est-re,
hol valami rém ottan
hűllve cipő's illetosan.

Hej, de ebből sem lett semmi.
Grand Cafe-ba kellett menni,
hol a ménes delelgetett
Kondoros úrda mellett.

* 1991 augusztus 7.

Nyári zápor

Lóg az esőverő a lába,
bizony esni fog még mára.
Kell is az a füveti fának
melyet oly szomjasan állnak.

Nem tevesélt az ember
szomjúhozna, s lám megered
az erő és őka erre vdrva
besietnek a csárdába.

Vesztikre, mert jöt elázna
ott, amidőn pálinkázna!

Nap szörítje a mezőket
s nincs Nap mi szörítná őket!

* 1891 augusztus 4.

Hold, a vén július

Nyári hajnal
reppelke rohanó.

Nézem a Holdat =
hervadó halad.

A Nap nyaral =
a lova jó!

Csillagnydj, márik
lepelőn halad...

Oda elég már
a lepkisebb bojtár...

Vén július alszik
tök paplan alatt.

Aminetk jönni kell

* 1891 aug. 27.

Mikor elmélkedésbe
avagy beszélgetésbe
kesszünk, tudja valaki
mi jön a végén majd ki?

Nem tudhatni azt ugye?

Ugyanis ha festésbe
fogok, vagy veselésbe

nem tudhatom a végén
vajon miről szólok én ...

olykor tudatalatti
erők hoznak mindret ki
halandós rejtetveből ...

De amiről szólni kell
előbb utóbb utat lel
lélek mélységeiből!
akkor is ha arról mi
nem akartunk vallani,
majon gyorsan itt terem!
és már teljes napnyóban,
miként a valóságban
lesz az előttünk jelen,
képzelt képi formában
minden részleteiben!

Kérdés, hogy mi lesz vele?
jötteit elfogadjuk e?
vagy elűzzük hirtelen?
- Ha tessük ez utóbbit,
meglehet, hogy újra itt
lesz az, tán álomban!

Mert aminek jönni kell,
annak mindig jönni kell
akár mi isen alatta!

Hatszoros

* 1891 augusztus 30.

Mit akar itt en a lénye?
csak a legjobbaknál van lénye
a földön!

De mikor a java férge
meget mind az Istenéhez
pofátlan!

* 1891 szept 12

Annak, ki az életet adta

Ha nem lesz médom mondanom
mert már gyötör a fájdalom,
s hozzá kéneem sem lesz nagyon...

vagy mert mondani képtelenség,
mivel a hitben dől a Kétség...
vagy mert emlékezett
veszti az ember s ép eszt...

Adassék mondanom ezért
a jelenben, előlepként
hogy rajongtam az életért!

is annak, ki az életet adta
ujjongva, magamból ragadva
ölelnem, csokoládém kezét!

* 1991 szept. 12.

Gyere velem a moriba

Gyere velem a moriba.

Utána hazakísélek.

Crillaptalan az éjszaka
de teneked nem kell félned:

En leszek a te crillagod
aki hozzá szült a földre,
aki már már vart nered nagyog,
mától kezdve mind-rökre!

Gyere velem a lifetbe,

mellőt hazakísélek =

Pár titokzatos meg van vetve
ott fogok meghalni veled!

S holnap reggel elkísélek

teled a szüldi házhoz

hová is térsz meg mint lélek

Apád anyád már nem átkoz...

- Ainde minél nehezebb igen
bis szemelmes tragédia?

Ateljünk mi azt másképpen:

Gyere velem a moriba!

* 1991 szept. 15.

Hullára bádog isteneinek

Jörös részletek end igen-igen
fokozatát apám nem kapta.
De kapta lehet sokan
kikkelt a viszonyt megtapadta.

De hát nem lett a munka löse,
de a munkába megraradt
míg jönnék meg hős ismerőse
kocsmába időzött azalatt.

Mert bádog jellemt adogat a Páint
de becsületet nem ad soha!
Csak ki hősre, hialeált
azoknak vőtt egyre a sora.

De miocoda sor? Dominó sor!
Azok akik sorban álltak
akkor jöhetek rá mikor
egymásután meglátálat.

Es zuhantak, honnan vették,
es velük bádog isteneik,
s olyan hatalmas pont vették,
mágnak tán meg se lehet.

* 1891 szept. 16.
Veled a Holdon

Lemenő Nap aranyában
fűdött az egész Természet.
Ajkadról lúgas árnyékban
szedegtetem én a mézet...

Szedegtetem s hamarjában
sötét lett, a Hold ránd vészett,
s álltunk sugarja árnyékban.
Ő vaj, mézed részegített?

"Vagy mézed! - babonában
egyék vagytoj, te is érzed!

Hogy veled a Holdon jártam,
neked is van ebben reired.

* 1991 szept. 21.

Batyusok

Jóimor parasztnemzedéknek? álma
titok marad mostmár véges - végig.

Elementek ö'k, vitte méritlaba
serepüket a csillagos éjgig.

Kora reccel itosrát tapasztva
indultak ö'k a harmatos mezőn
sörös epüvésután, libasorba'
batyukkal sötétan révedésen.

A honnan, honn, miért s mi okból
kérdéseknek mindig választadója!
Nevük sem volt, csupán ez a sorból
volt mindegyik batyu hordozója.

- És hogy mi volt a batyukba kötve?
Titok maradt az is mindörökre!
Gyanítani csupán annyit lehet:
lepfontosabb mit ember elvitet!

Mertem én az itoskán nyomulában
míg egyszer csak annad is vége lett.
Most már tudom, hogy valóban igaz van =
Az Ég levegője egyszer a fészket.

* 1991 szept. 26.

A modern költők tartalmi lírájáról
összehordanak betét és hivat
gondolva az milyen modern tett,
s az olyan "lim-lom" mint a tartalom
belőlük már régen kivésve.

Ember olvasat, míg meg nem szarad
sosem jön rá, mielőtt van ott szó!
És ha letette el is feledte
a szavakat a nyomas olvasó.

Véli rászédte a sári szegényt
meat bedőlt a könyv írójához,
mint egykor azok a jó magyarok
a odári sátor után.

- Jolt lát egy sátor, lehetett bárhol
Kőrös, vagy a Tiszapart fele...
S hejrárt fölött irás tiindöklött:
"A magyarok bejövetele!"

És azt nézni meg, tudt a tömeg
velük volt a sátor már tele
S a hejrárt fölött irás tiindöklött:
"A magyarok kimenetele!"

Felpengőent lát megrudtár okát
maguk is, hogy miért röhgues
hasukat fogva, de titkolózza
azok, akik kifelő jönnek!

És még ma is kell, pénzzel, szegénnel
melfizetni az ürességet,
amit az könyv nyújt, mielőtt szegénnel nyújt
a nevében az üresség végett!

Csak, haq, nevetni, nem tudomz máis mi,
mert mindret til gyaakrai rászedter
nem var váirban, de esö'len saiban
azok akik rajtunz nevetter.

* 1991 sept. 26

Cigánylány a pusztában

Sötétbörű cigánylány,
feje felett sziváró lány,
talpa alatt sártenget,
tulhája bender.

Ki legheste öt ide
a pusztá közepibe,
ahol a madár sem jár:
minden öy szivár.

Ainca Jirtacue felöl
még az öy is kiderül
amikor dalolni kezd,
ei el nem eszt!

Es e dalolnak nyomán
Jirtón, Endrödön, Gyomán,
eg nevet most mindenki =
Madarász kati!
* 1991 okt 9.

Eg rüq története

Mapa sem tudja, haq mire való
miért kezd olvadni rajta a hó?
is a hűvös Hold, az ej-utard
mesébe miért öy andalító?

Kédesné am eg napon nem kérdez
mert mit tudni kíván mindent éren!
Mindaz mit mondani máis nem képez
eljut páncéltől védelett szivéhez.

Napsugár ébreszti és leviszi
"helle" és haromat ad egyhet néki
de a Nap ostromló csöngő végzett
maga is szerelemre felébred.

Bimbóvá növekszik és kinyílik,
Szine és illata memelirlik
S miközben epeiz kitorulkozika,
a király fióval találkozik!

Nektárt nyújt neki és limponat fogad
S répségével üditve másokat...
Szenetve szeret s meglepetésként
szívet hullat de nincs már egyedül.
* 1991 okt. 19.

Elmúlt a ház

Étizednek öt és fél nem tül sor,
de kinek abból csak kettő adatott,
annak még ez is elérhetetlen =
csak 21 évet lehetett éltben!

Megölték Kovács Jóska az embert!
megfojtották benne a Forradalmat!
És mint valami eldobott levelet,
mit mivel itiban volt elkapartak.

Emlékét csak magam őriztem
mely könnyeimtől lett egyre fémesebb,
de nem siratom többé már hiszen
ez Országmond sírjánál éneket.

Elmúlt a ház. Sok volt. Rossz néven ne vedd
jó barát, de van már méltó helyed!
Nem vacorád, nem is jobb kabátod
de tisztes sírod s megbékélt bardsod.
* 1991 okt. 23.

Memuzi nemes sriivakarararar

Hát mi ből is indultar ki
a művészet ismerősi

a megítélésenkör?

Hiszen én egyedüli lény

vagyok és nem követhetném =

Ezsem nem vártar sehol!

Nem is tudjak honnan ered

s milyen mostoha környezetet

éppenette az utamat,

amint más nem is járhatott

aki nem viselt szörnyarot =

Az út gyakorta megpraradt!

Megpraradni volt elég ok

utnar és embever, bonok

a sors mindig keleten!

Memuzi nemes sriivakararar

hordozója úton maradt!

Nerem kijárt a kezelen!

Itt van hát mindaz, mit hozok.

Vitába nem bocsajtkozom

senki emberfidval!

Vegen hát eből mindenki

ammit, mi őt megilleti

s ohat ami reivall!

* 1991 okt. 25

Négyperos

Amikor az ember már oly annyira

eltávolodott, hogy tovább lehetetlen,

ah! akkor már minden további

távolodás nem más mint közeledés!

* 1991 okt 26.

November közepén

Hát igen, - a levelek lehullnak
most is mint mindig ilyenkor ősszel
& komor napok el aként vonulnak,
hogy mindegyik egy darabot visz el
abból mi van még, amde mindegyre
fogtán és lassan kivívni a táj.
A vén Nap is így gondol a hégre
mint ahinck az emlékezés fája.

Nincs is abban özönnyörűség tényleg,
meszítelenül szemlélni a fákat
mi közben az ember maga felszed
mindenfélé lélekes ruhákat.
* 1991 nov. 16.

Révületben

Hirtet szemmel pamlagon fészem,
hallgatom tegnap int versem,
révületen mintha az égen
lebegnek csillagok közelében.

Könötem ritkítani ezem
& elfogni nélkül epészen
a lepet, & nyomában semmi;
nem is kell levegőt venni!

Csak szállni csillagtól más csillagra
utolsó létezetet megtartva
miként a nyögő halász kaplók körhjár
& fülébe fordó vére muzikál.

Ezer lát a végző másodpercet
amelyet eldöntik, mivel lezrek,
érezem ha szememet fel nem nyitom
felnyitni soha többé nem bírom!

Es mint kit licitelen aram ütött
felpattan szemem s az üres tudót
telesrippantom friss levegővel;
Itt vagy, és megint, meg nem veszem el.

* 1881 nov. 27.

Körmörcsi Viházy Miklósnak
(U. J. nek)

Hej, ha megérkezett itt lehetne
és szíved léleddel énekelne,
meghallanám a falu népe
azt ki bölcsőtől sűrű kisérte,

és jönnének megint senyvestül,
Isken lúdasba gerezestül
minkint kirodózt és pártorok
jöttek követték csillagot!

Hej, ha megérkeznél hangja!
Falujának apraja, nagyja
a templomban úg, lúllua térdre,
mint aki hazatárolt végre!
* 1881 dec. 9.

Testvéreimhez

Sokan voltak mi testvérek =
korporációval két lödnyei!
Ritkán csak voltunk vendégek
ánde vacsorát, ebédet
aki mihorránk betévedt
kapott és meg is tudott lálni.

Szügyetánból kioktatni
ig, lát mindret sosem tallett.
Tudtunk lehet sörítani
annak, kit a sügyesség kerget

tudtunk szeretni, viládni
s a kevésből másnak adni.

meglehet meglehetősen miniret
a motorizált fiatalok
miközben öregeinket
támogattuk s jártunk szalag,
ápolván a házat, bontat...
A fákról majd mosor szednek...

En volt a sors, mi irva volt
nekünk, kik irást tisztelünk!
Védjük, vagy elhagyjuk a Hont,
alvagy kivánsa Istenünk!
ki majd örök látogatásba
liv mindret a csillagokba.
* 1981 dec. 18.

A szárnyalásról

Ha szárnyalásod dörrenés riasztja,
s bődöl, ki az ki lullásod öljajtja,
ny azt kell mondjam: minden szárnyalás
ami nem lenne egyben ki kíván!
- Amig szabad földhöz ki ragad
szárnyalni gond nélkül nem szabad!
* 1992 jan. 14

Négy soros

Lepegyenletesebb görbe felület
a gömb felülete.
Lepegyenletesebb síkfelület
a Hortobágyi puszta!

* 1992 jan. 14,

Tanúm az ég

Mért nem maradtam akkor ott veled?
biz' hellelt volna, hogy én is ott legyek.
De hát maradtam! örökre is lehet
ha nem i'rtél volna el engemet!

Mért nem maradtam akkor ott veled?
De hát maradtam! Türiem eleget!
Vártam, hogy maradjál? meg lehet...
Tanúm az ég, el'rtél engemet!

Te mondtad ki akkor nevemet;
hogy én maradjak, ez pedig mehet!
és ellökés, hogy az akkori gyerek
bennem ma is a sárban hemperep!

- Mert ősz volt, olajos sár, s az épek
naponta többször is hortol felleget!
És én elmentem, hol a fegyverek
Zaját nem hallom. Ég legyek veled!

* 1992 jan. 16.

Solva többé

Én nem veszem már többé fel magamra
a hiitlenségét jelentő paldstot!
Elmgyüttem már, és volt elég alkalma
megvetni engem, aki abban látott!

Mert úgynevezett könnyű hiitlenség
vadász, az, ki határon túlra megy?
de hogy i'ldörtek, avagy éppenseppel
ők kergettek el! ez verik egyre meg.

És én viseltem tőrön e palástot
mert nem volt más, ez volt mi megmaradt
otthonról még! és akkor is ha bántott
viseltem én a távollétem alatt!

De nem veszem már többé fel magamra
ezt a ruhát! rém most adjatok!
mi küségemet el már nem takarja
soha többé, véreim magarok!
* 1892 jan. 17.

Beüzretai a paradicsomban

Ki lélek mélyén szakonta elmerül
felszínre hozni rejtett kínosakat,
olyan az, mint ki hasznenerül,
honnan egykoron kiüzrettetett!

Ismerkedik azzal mit régen ismert
s rájön hogy mindaz énjevel darabja!
S öleli a mindegyható Istent
mint ha lenne saját édesanyja!

S aként fogadja őt is az Atya,
mint a meptert tékozló fiút,
kinek ismét a kezébe adja
mindazt amire szepény részorvált.

* 1892 jan. 22.

Az ember azóta él

Az ember azóta él
mióta rajzolt, ír, beszél,
mióta az erdőbe szabad
holn vadat ejtse
vagy ejtse őt a vad!
Rajza a barlangban marad...

Az ember azóta él
mióta rajzolt, ír, beszél
az ember azóta szabad!

* 1992 I. 23
Jeszélyben vagyunk

Hajnalban a papír felett
miért kell írni verset?
Aludni miért nem lehet,
~~miért kell írni verset?~~
Odebb ha vannak még a receptek
Kiszolgálhatva ösztöneiket
ember a mórindat miként győzzék meg?
ha nem veszen! hogy embernek
lenni bár lehet, de lehet!

Miféle sürnyiségért
kell ellensúlyozni papír felett?
és veszen kémi az egész =
Jeszélyben vagyunk, sejtsetek!

* 1992 I. 23.
Négyesoros

Ha biztosra lehetném
hogy ez irraja fölvesz,
el is sültteszhetném
magam mögött a földet!

* 1992 I.

Szönyeelen állsz

Mit magajogsz, mért sírászrol?
Jobban élsz mint akármely király
valaha! Szeresnyét hozol
az üzletből, noha haves a táj!

Mit panaszkods, mért sópárodol?
Füve s hütve alvó, kivárod
a labásod is akárhol
jársz, Szönyeelen állsz mint a királyok!

Mit bírulsz s miézt vagy szomorú?
Van munkád, családod, havi fizetésed!
Inged vasalt, hasad domború,
legmódszabb állam fizet téged!

És ez neked mégis mind keves!
Elcsenéléd annyi időösszeget,
hogz megrínné a menvedet
s kapnál végre némi lelvi be'ket. ...
* 1992 I. 28.

Van aki...

Ha véget ér az éjszara
elérkezik a hajnal.

Van aki nem ér haza
akárhogz is nyaral.

Mert véget ér az éjszara
ha közel a napsugár.

Van aki most ér haza,
van aki soha nem!

* 1992 I. 30

Kit kiildött kiildetés

Ne állj ar aradat elé,
csak messiről figyelheted!
Ne is közeledj felé
mert elmos, könnyen megtehet!

Ne állj a lavina elé
mert a zúgó köveket
eseje mint elemeké,
könnyen maga alá temet!

Ne állj a villa'nok elé
még ne próbálj ellentálni!
En an erőszak Istene!
Semmié fogsz általa válni!

- Erőszak, ti zecske'd, ezecske'd
lárd he, nagyon is kéne's,
Sőt árnyékba sem lehetsz még
annak, kit kiildött kiildetés!
* 1992 I. 30.

Semmi földi hatalom

Emelvényről ne sróljon
senki ez, sőt se ne rem,
amire válszobron
elene lehetetlen!

Semmi földi hatalom
nem fentről ne nézzen,
s ne kívánja mondani
elvit, semmi pénzén!

Valahányszor felne'zek
mindig más ne'z le rám =
Tegnap levitézlett
ma'ra! — s a mai nem áll

holnap tegnap helyén!
s holnap, holnapután
lesz majd tegnap szintén! =
Szerény közlelény csupán.

En' hozzám hát ne' szöjön
senki Felkapaszkodott!
Inkább jól kapaszkodjon
jobban mint eddig szokott!

* 1892 II. 2.

Az öreg elidegenül

Nyugdíj felé ki közeledik,
az már elfelé halad.

Szemlátomást öregedik

s rajongója sem akad.

Meghallgatják még érveit
az ifjak, s rohannak tovább,

és felgyülemlett éveit
akaratlan is felrójják!

Olyan ő, mint ki még tesz-vesz,
de semmiben sem számottevő.

Újdolgozó ő már nem kezd
gondja az elmúlt s megélt.

Erzelme és gondolkodása
elavult és nevetéges,
épp' úgy a jó és rossz szemlése,
bölcsességében is kétes!

Továbbképző tanfolyamon
próbálnák modernné tenni,
ám de már az első napon
látni, nem lesz ebből semmi!

- Hagyjátok elhaladni hát
az Alkotót ne zaklassátok.
Nem ölt már újmodi ruhát,
megfelel neki a vásott.

De mit ti nem tudtok róla,
pompás és pazar ő' belül!
Csak, hogy ihesni nem jön szóba,
Az öreg elidepenül.

* 1982 II. 3

Kiút a pusztában

Június a víz
a Hold belenéz,
bele a Nap is déltájban,
a kárikuldban.

Június a víz
tisztá mint a lányok szeme!

Belevész
ki mélyen belenéz!
A vécék ritkábban.

En luiztam fel a vedret,
erős sütyőgyerek,
de innom csak utolsóként
lehetett.

Előbb foghíjjas vén emberek,
ők előttük jányok, asszonyok!

Nem ismertem még utálatot =
ittam jóízűn, eleget!

Amint a veder megint alámerült
és nyomában a gürűzés eltűnt
a mélyre látni kívántam...

Mi lehet ott?

de csak a tükörig láttam:

Fényes volt mint felettem az Ég,
és az Égből én néztem magamra
s a vízből is én néztem magamra,
lentől és fentről egyaránt
alvogy a szemem akarta!

Majd utóléntem a többieret
árkon - bokron át szaladva.

Nem várhattunk, siettetett

a kisrabott munka az napra =

Keresztbenaknai kévéket
kellett eső s vihar végett.

A versedet meg nem tanulhatom,
így a könyvből ki sem vehetem,
hogy velem lenne minden utamon
~~sem~~ jóbarát is lehetne velem...
pedig

Off marad az irodástanon,
polcokon, könyvtárban, nagy halom
vers is el nem mondhatom!
Jaj, mert nem vers az, csak irodalom.

* 1982 II. 7.

A Feltámadás titka

Jártam a temetőben,
télén, tavasszal, nyáron,
ősszel. Minden időben,
reggel és délutánon.

Hősiharban, esőben,
a nap minden szakában,
déli s délutáni hőben
és hűvös éjszakában.

Lefutottam kora hajnalban
világosodáskor!
ha csak lehet, gondoltam =
igenkor! sose máskor.

Ez volt lepeslefinhább,
- mondjuk így = elviselhető!
mikor a Feltámadás titkát
játszotta el a temető!

*

1982 II. 13.

Hölderlin filozófiája

Mintán Schelling s Hegel barátsága,
a gondolkodás magas iskolája
sem hozhatott egyebet létre
az ember és az istenek között,

el döntöttek végleg = poeta leszel!
ment csak a költői képek sajátos
logikája bekövetkezik
azokat az ellentmondásokat

miket a szakadás és egyesítés
fogalma jelentett öntudatodnak;
amely mely szakadás, amely csak
poézis által átélhető!

- Az ellentétet egyesítésével
lehetővé teszi csak a poézis
biztosítja, amellyel isteni
Harmonia, amelyben az ember

a természet és összes istenségek
a legjobb viszonyban vannak egymással;
hol az ember egyben isten is!
S minis különbség bölcs és örvült között.

És mivel a Harmonia isteni,
mely csak a költészetel elérhető,
minden más, hogy örvült, vagy zseni,
költőnek lenni égi küldetés!

*

1892 II. 14

Elcsettek s égi Hatalmak közt

Az elcsedet a mindenségnek
kerésbe ajánlani verses évekkel,
s a halált mint új létre való
születést felfogni, erre csak

költő képes! mint új bióxy kántor volt!
ki a lét és nemlét küszöbén állva
több mint az félvszázadon át

elcsettek s égi Hatalmak közt
viharzott s ~~hőzött~~ ^{esedezett} eszedésért
versben! mit naponta írnia kellett

ékes szavakkal, mire jobban
~~koszorús költő~~ sem lett volna képes!
koszorús költő * 1892 II. 14

Harmóniát teremteni

Harmóniát teremteni többek közt
azt is jelent, hogy a hatalmasoknál
elismerteket már kerésbe
hellene azoknál tekinteni!

s helyetik a többet érdemelteret,
az eddig semmibe sem vettekét,
méltó, kiérdemelt helyükre
kellene helyezni! mert nem lehet,

hogy a kemény, merev, patinás szabrok
mindig a mások útjába álljanak!

S ha másként nem megy, le kell hát
dönteni! s önteni soha többé!

* 1892 II. 14.

Gauguin ei Strindberg

Ezer nyolcszáz kilencvenötben, Gauguin
Arra kérte Strindberg norvég író, hogy
Katalógusába Előszót
Írja, mert vélepes Thaiti-ban

Való utazásra előtt ez Hotel

Előcsarnokában árverezési

Kiállítását kíván rendezni.

Strindberg azonban nem írt Előszót!

E helyett ez levelet írt Gauguinnak,
melyben közli tartózkodása okait:

Ön Előszót kér tőlem, - talán

Mert valamikor ez hátszobán laktunk?

De én az Ön Művészetét, nem tudom
Szerepni, kedves Mester! - nem a földet
is eget mit Ön létrehozott,
Sem az Ön Evőjét, aki abban

A világhoz él! Ön elvadult ember,
Ki nyúl a civilizációra,
Ki szétszedi a játékokat,
Hogy abból más játékot csináljon!

Ön olyan valaki, aki az eget

Intésként látja vörösnek, mint kéknek?

Jó utat Mester! - látogasson

El hozzám, ha majd ismét erre jár,

Talán addigra majd megbarátkozom
Az ön művészetével és irhatok
Egy újabb katalógusához
Előszót! - mert hiszen én is vágyom,

Hogy szabad lehessen, és egy új világot
Hozhassak létre! — Így szól a levél,
amit a Fesztő Előszóként
Katalógusában ki nyomtatott!
* 1992 II. 16.

Négy soros

Most már ne is az legyen a téma,
mennyi mindent kaptunk mi a néptől,
hanem arról kéne szólni ^{adunk}, még ma;
mennyi mindent adunk vissza négyl!
* 1992 II. 17

Nem lehet nem írni verseket

En nem is írtam volna verseket
ha lehettem megírta volna más,
de, hogy lehetnem ölbe kezemet?
mikor országos itt a pusztulás!

Mert nem lehet nem írni verseket,
ott ahol már fáj a hallgatás,
hol keiszararva ütnek sebetet!
azok kiknek szakmójuk orvoslás!

Mert elvették a néptől minden Szépet,
tisztas bitét, verseit, dalait,
& dolgait, miket maga készített
& józanesszű gondolatait!

Elvették a lelhet mindenestül,
hogy helyébe akármit rakjanak!
Legyen ima, dal & versek nélkül,
& legyen gondja már csak a divat!

Tanuljon igen, meg olyan nyelvet,
& ha örepanyját már meg nem érti,
akkorra már teljesen modern lett!
& lehet mű-szívet adni neki!

* 1992 II. 18

Szabadság

Noha a belső feltételek
meg voltak rég, - nem lehetett
létrejönni mégsem Annak,
Nem engedték külső Hatalmak!

És amikor úgy vélték = solia!
akkor történt meg a soda!
Mikor senki sem várta őt,
akkor jött el! & tiündökölt!

Hát vigyázzatok ked napon,
nyoma ne vesszen egy napon!
mert nélküle ez az élet,
koldis életénél szepegyebb!

* 1992 II. 19.

Négy soros

Hogy lehet, hogy verset írok?
Kérde tőlem rokon ismerős.
- Gyengeségből! ~~miel~~ nem bírok
~~írással~~ mi bennem oly erős!
a kénysszerrel, * 1992 II. 19.

Mint tegnap, úgy mána megint

Ma hajnalban hirtelen
amint felébredtem,
és gondolat ébredt bennem
s nyilamlott szüntelen =

Régi világ kezeltjei
kikre a rendszer épült,
ma is jól tudnak létezni,
e tánc is nekik készült!

Mindeddig szépen megélték,
kitanították a módját,
s bundát most aként cserélték
mint elvüket forgatják!

A kormány csak kormányozzon
ameddig tudne tellik,
a hívő meg imádkozzon,
estig, avagy reggelig!

Óh majd felszelik a fontát,
annak rendje s módja szerint
s egymás házt szépen elosztják
mint tegnap, mána megint!

1992 * *

1992 II. 22

Negyzoros

A lüige, aki mindig nevet
nem lesz normális azáltal,
hogz uelle röhögner, vicceret
zúditva néa szavával.

~~1992~~ 1992 II. 26.

*

Hogz szépség s öröm felvirágjon

Ah, oh sok mindentől kellene szabadni,
kérdéseket tenni, megválaszolni --
Hogz bármivel is kezdeneink el,
Sorra várni ezer másnak kell!

~~mind~~ Majd volna vajunk terben és időben =
Ennyi illet feled 1 - de sajnos több nem!
- Ha bírnád és lenne is szabad
Lényegeset tenned már nem szabad!

Pedig tenni oh sok mindent kellene,
Hogz életünk oh kicsivel szebb lenne!
Soh a gond még, - többet kötött ez =
~~Hogz az ember~~
* Hogz az ember még nem tökéletes!

Pedig itt lenne egyetlen esélye,
Hogz emberként az életét leélje,
Hogz szépség s öröm felvirágjon
Bárhol jár, e rövid földi úton!
* 1992 II. 27